

ІНФОРМАТОР

прав для осіб з обмеженими можливостями

БЕРДИЧІВ 2016

Питання доступу до інформації, на наше переконання, є основним ключовим кроком до захисту та створення рівних умов розвитку цільової групи в інших сферах життя суспільства. Отримуючи належний доступ до правової допомоги особи з особливими фізичними потребами зможуть реалізувати норми задекларовані в українському та міжнародному законодавстві, що стосуються їх захисту та соціальної адаптації.

Інформатор розрахований на читачів, які є особами з обмеженими можливостями та їх родин.

У цьому інформаторі міститься інформація про пільги та соціальні гарантії на які має право особа з інвалідністю.

Користуватися інформатором дуже просто. Знайдіть у змісті інформатора питання, яке Вас цікавить. Подивіться номер сторінки. Знайдіть сторінку у інформаторі та уважно прочитайте знайдене.

Інформатор підготували:

Обшта Л.В. – практикуючий психолог, психотерапевт, голова Міськрайонної благодійної організації «КАРМЕЛЬ»

Сікорська О.А. – інтегратор Бердичівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА
ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Canada

ІНФОРМАТОР – підготовлено в рамках реалізації проекту «Право для кожного. Соціально-правова допомога для осіб з інвалідністю м. Бердичева» та виконується в рамках Проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», який впроваджується Канадським бюро міжнародної освіти за підтримки Уряду Канади.

ЗМІСТ

- Хто така особа з інвалідністю?
- Які органи держави вирішують соціальні питання людей з інвалідністю?
- Як визначається інвалідність?
- Якими нормативно-правовими документами гарантується забезпечення права людей з інвалідністю на доступ до інформації?
- Який термін розгляду звернень громадян?
- Участь у виборах і референдумах
- Голосування за межами виборчої дільниці
- Чи є в Україні спеціальні служби, що надають послуги для одиноких громадян з інвалідністю?
- Освіт дітей з інвалідністю
- Чи мають особи з інвалідністю пільги при вступі до ВУЗів?
- Куди слід звертатися для оформлення путівки на санаторнокурортне лікування для дитини-інваліда/ дорослого з інвалідністю?
- Основні права інвалідів при проведенні реабілітації
- Які організації займаються реабілітацією осіб з інвалідністю?
- Чи має право на водіння автомобілем людина з інвалідністю?
- Де і як особа з інвалідністю може пройти навчання та здати іспити на право водіння автомобілем (в т.ч. з ручним керуванням)?
- Чи може особа з інвалідністю встановити гараж поблизу місця проживання?
- Як пасажир з інвалідністю, що пересувається на візку може замовити спеціальний вагон для подорожжі по залізниці?
- Якщо під час подорожі людина з інвалідністю потребує допомоги під час посадки/висадки на транспорті (залізниця, авіація, автомобільний транспорт, в т.ч. громадський — міський) до кого звертатись?
- Які умови призначення пенсії по інвалідності?
- Державна соціальна допомога осіб з інвалідністю з дитинства та дітям-інвалідам
- Пільгове користування радіотрансляційною точкою
- Забезпечення осіб з інвалідністю спеціальною літературою, звуковою продукцією
- Позачергове і пільгове встановлення квартирних телефонів
- Чи мають право особи з інвалідністю на облаштування необхідних умов життя
- Чи мають право особи з інвалідністю на вільний доступ і користування культурними закладами?
- Чи мають право особи з інвалідністю на безкоштовне придбання ліків, соціально- побутове та медичне обслуговування?
- На який термін видаються інвалідні візки?
- Чи існують грошові компенсації особам з інвалідністю при самостійному придбанні засобу реабілітації або оплаті реабілітаційної послуги?
- Працевлаштування після здобуття освіти
- Працевлаштування
- Реєстрація осіб з інвалідністю у Державній службі зайнятості
- Пільги щодо сплати державного мита
- Пільги по сплаті податку з доходів
- Якщо права людини з інвалідністю порушенні, куди можна звернутися?
- Що таке безоплатна правова допомога і як її отримати?
- Чи існують пільги по сплаті судового збору особам з інвалідністю?
- Які пільги мають люди з інвалідністю при зверненні до суду?

Хто така особа з інвалідністю?

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» інвалід це особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити їй соціальний захист;

інвалідність - міра втрати здоров'я у зв'язку із захворюванням, травмою (її наслідками) або вродженими вадами, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження життєдіяльності особи, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити їй соціальний захист;

Які органи держави вирішують соціальні питання людей з інвалідністю?

Державне управління в галузі забезпечення соціальної захищеності осіб з інвалідністю здійснюється центральним органом виконавчої влади з питань праці та соціальної політики, Міністерством охорони здоров'я України та органами місцевого самоврядування. Центральний орган виконавчої влади з питань праці та соціальної політики спільно з іншими міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями інвалідів здійснює розробку й координацію довгострокових і короткострокових програм по реалізації державної політики щодо осіб з інвалідністю та контролює їх виконання. Фінансування заходів щодо соціальної захищеності осіб з інвалідністю і дітей-інвалідів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, в тому числі Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю, місцевих бюджетів, а також органами місцевого самоврядування за місцевими програмами соціального захисту окремих категорій населення за рахунок коштів місцевих бюджетів.

(Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», статті 8-10).

Для довідок Управління праці та соціального захисту населення Бердичівської міської ради (адреса: м. Бердичів, вул. Європейська 83, тел. (04143) 2-12-16, 2-12-33, начальник - Павліківський Олег Деонізович).

Управління праці та соціального захисту населення Бердичівської районної державної адміністрації (адреса: м. Бердичів, вул. Садова 3, тел. (04143) 2-54-59, начальник - Логвінчук Валентина Василівна).

Урядова телефонна «гаряча лінія» працює за номером: 0-800-507-309. Дзвінки зі стаціонарних телефонів у межах України - безкоштовні.

Як визначається інвалідність?

Порядок розгляду питання встановлення групи інвалідності, склад і повноваження медико-соціальних експертних комісій, процедура оскарження їхніх рішень встановлюються Положенням про медико-соціальну експертизу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 року № 1317, та Інструкцією про встановлення груп інвалідності, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я від 5 вересня 2011 року № 561.

Направляє осіб, що звертаються для встановлення інвалідності, на огляд медико-соціальної експертної комісії за формою, затвердженою МОЗ. Медико-соціальна експертиза проводиться після повного медичного обстеження.

Медико-соціальна експертиза проводиться хворим, що досягли повноліття, особам з інвалідністю, потерпілим від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Документи, що використовуються для визначення причинного зв'язку

інвалідності, подаються в оригіналі або копії, засвідчені в установленому законодавством порядку.

Медико-соціальна експертиза осіб, що звертаються для встановлення інвалідності, які за станом здоров'я не можуть з'явитися на засідання комісії, проводиться за місцем їх проживання або інших місцях перебування особи.

Датою встановлення інвалідності вважається день надходження до комісії документів, що підтверджують стійке порушення функцій організму.

Комісія проводить огляд тимчасово непрацездатної особи, що звернулася для встановлення інвалідності, протягом семи днів з дня надходження документів на МСЕК.

Інвалідність та ступінь втрати професійної працездатності (у відсотках) такого потерпілого встановлюється до першого числа місяця, що настає за місяцем, на який призначено повторний огляд.

Органи Пенсійного фонду та застрахована особа мають право в установленому законом порядку оскаржити рішення органів медико-соціальної експертизи.

Якими нормативно-правовими документами гарантується забезпечення права людей з інвалідністю на доступ до інформації?

Право людей з інвалідністю на доступ до інформації гарантовано законодавством України. Зокрема, Законом України «Про інформацію», стаття 9. «Кожному громадянину забезпечується вільний доступ до інформації, яка стосується його особисто, крім випадків передбачених законами України».

«Інвалідам по слуху забезпечується доступ до засобів масової інформації шляхом титрування та здійснення сурдоперекладу на дактильно – жестову мову глухих інформаційних і тематичних телепрограм, кіно-, відеофільмів у порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України». (Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», стаття 23).

Який термін розгляду звернень громадян?

До вищестоящого органу можна звертатись із заявою коли вона вже була розглянута нижчестоящим органом, з наданням відповіді, яка не задовольняє заявника. Заяви та звернення повинні бути подані обов'язково в письмовій формі, особисто або надіслані поштою рекомендованим листом і зареєстровані в органах, куди подається заява, з присвоєнням вхідного номеру (копія з реєстраційним номером залишається у заявника). Заява на рішення, що оскаржується, може бути подана до органу або посадової особи вищого рівня протягом одного року з моменту його прийняття, але не пізніше одного місяця з часу ознайомлення з прийнятим рішенням. Звернення розглядаються і вирішуються у місячний термін, а ті, які не потребують додаткового вивчення — невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів з дня отримання.

Загальний термін вирішення питань **не може перевищувати сорока п'яти днів**. (Закон України «Про звернення громадян», статті 17, 20). У разі коли відповідь на вашу заяву не надійшла вчасно потрібно звернутись з письмовою заявою до керівника цього ж органу та крім викладених вимог наголосити на порушенні терміну розгляду заяв, або ж до органів Прокуратури з аналогічною вимогою.

Відповідно до статті 40 Конституції України «Усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк».

Участь у виборах і референдумах

Як відомо, виборче законодавство передбачає заповнення виборчого бюлетеня особисто виборцем, водночас громадяни, які це зробити самі не можуть, наприклад незрячі, мають право скористатись допомогою відповідно до законодавства.

Відповідно до пункту 4 статті 76 Закону України «Про вибори Президента України» виборець, який внаслідок фізичних вад не може самостійно заповнити виборчий бюлетень, має право з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії скористатися допомогою іншого виборця, крім членів виборчої комісії, кандидатів на пост Президента України, їх довірених осіб, офіційних спостерігачів.

Відповідно до пункту 5 статті 83 Закону України «Про вибори народних депутатів України» (у редакції від 07.07.2005 р.) виборець, який внаслідок фізичних вад не може самостійно заповнити виборчий бюлетень, має право з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії скористатися допомогою іншого виборця, крім члена виборчої комісії, кандидата у депутати, уповноваженої особи партії (блоку), офіційного спостерігача.

Відповідно до пункту 6 цієї ж статті для забезпечення голосування виборців з вадами зору Центральна виборча комісія виготовляє трафарети для бюлетенів рельєфно-крапковим шрифтом (за методом Брайля) з розрахунку по два трафарети на звичайну виборчу дільницю. Для спеціальних виборчих дільниць такі трафарети можуть виготовлятися за поданням окружної виборчої комісії.

Відповідно до пункту 9 статті 66 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» (у редакції від 6 квітня 2004 р.) виборець, який внаслідок фізичних вад не може самостійно заповнити виборчий бюлетень, має право з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії скористатися допомогою іншої особи, крім членів виборчої комісії, кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, уповноважених осіб місцевих організацій партій (блоків), довірених осіб кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, офіційних спостерігачів.

Відповідно до статті 39 Закону України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» громадянин, який не має можливості самостійно заповнити бюлетені, має право запросити в кабінку або кімнату для таємного голосування іншу особу за своїм розсудом, крім члена комісії з референдуму.

Голосування за межами виборчої дільниці

Якщо незрячий на день голосування не має супроводжувача і сам не здатен з'явитись на виборчу дільницю, то він може скористатись своїм правом голосувати за межами виборчої дільниці.

Відповідно до пункту 1 статті 77 Закону України «Про вибори Президента України» виборець, який за станом здоров'я не може прийти до приміщення для голосування звичайної виборчої дільниці, де він включений до списку виборців, а також виборець, який включений до списку виборців на спеціальній виборчій дільниці, утвореній у стаціонарному лікувальному закладі, і через постільний режим не може прийти до приміщення для голосування, має право звернутися з письмовою заявою до дільничної виборчої комісії з проханням забезпечити йому голосування за межами приміщення для голосування. Така заява із зазначенням місця перебування виборця може бути подана не пізніше як за дванадцять годин до початку голосування.

Відповідно до статті 84 Закону України «Про вибори народних депутатів України» (у редакції від 07.07.2005 р.) та статті 67 Закону України «Про вибори депутатів

Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» (у редакції від 21.12.2005 р.) виборцю, який внесений до списку виборців на виборчій дільниці, але за віком, у зв'язку з інвалідністю чи за станом здоров'я не здатний пересуватися самостійно, дільнична виборча комісія надає можливість голосувати за місцем перебування цього виборця.

Виборець, який не здатний пересуватися самостійно, подає поштою або через інших осіб власноручно написану заяву з проханням забезпечити йому голосування за місцем його перебування із зазначенням місця перебування виборця разом з доданим до неї документом, який засвідчує факт нездатності виборця пересуватися самостійно. Така заява повинна бути подана до дільничної виборчої комісії не пізніше 20 години останньої п'ятниці перед днем виборів.

Документом, який засвідчує факт нездатності виборця пересуватися самостійно, зокрема, може бути довідка медико-соціальної експертної комісії, лікувального закладу або органу (установи) соціального захисту населення. У разі необхідності копія документа, який засвідчує факт нездатності виборця пересуватися самостійно, засвідчується в установленому законом порядку або головою, заступником голови чи секретарем дільничної виборчої комісії та скріплюється печаткою дільничної виборчої комісії.

Чи є в Україні спеціальні служби, що надають послуги для одиноких громадян з інвалідністю?

Суб'єкти, що надають соціальні послуги — державні та комунальні спеціалізовані підприємства, установи та заклади соціального обслуговування, підпорядковані центральним, місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування (далі — державні та комунальні суб'єкти), юридичні особи, створені відповідно до законодавства, які не мають на меті отримання прибутку (далі — недержавні суб'єкти), фізичні особи. Звернутись потрібно до територіального центру управління праці та соціального захисту за місцем проживання. (Закон України «Про соціальні послуги», стаття 1).

Для довідок Територіальний центр соціального обслуговування населення (надання соціальних послуг) місто (адреса: м. Бердичів, вул. Шевченка 23, тел. (04143) 2-64-90, директор – Каверіна Тамара Марківна).

Територіальний центр соціального обслуговування населення (надання соціальних послуг) район (адреса: м. Бердичів, пл. Соборна 23, тел. (04143) 2-54-40, директор – Сороченко Валерій Якович).

Освіта дітей з інвалідністю.

Держава гарантує особам з інвалідністю дошкільне виховання, здобуття освіти на рівні, що відповідає їх здібностям і можливостям.

Дошкільне виховання, навчання осіб з інвалідністю здійснюється в загальних або спеціальних дошкільних та навчальних закладах.

Професійна підготовка або перепідготовка осіб з інвалідністю здійснюється з урахуванням медичних показань і протипоказань для наступної трудової діяльності. Вибір форм і методів професійної підготовки провадиться згідно з висновками медико-соціальної експертизи.

При навчанні, професійній підготовці або перепідготовці осіб з інвалідністю інвалідів поряд із загальними допускається застосування альтернативних форм навчання.

Обдаровані діти-інваліди мають право на безплатне навчання музики, образотворчого, художньо-прикладного мистецтва у загальних навчальних закладах або спеціальних позашкільних навчальних закладах.

Чи мають особи з інвалідністю пільги при вступі до ВУЗів?

У разі складання вступних іспитів (вступних випробувань) з позитивним результатом до вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації зараховуються поза конкурсом діти-інваліди та осіб з інвалідністю першої і другої груп, яким не протипоказане навчання за обраною спеціальністю; до професійно-технічних навчальних закладів — діти-інваліди та осіб з інвалідністю, яким не протипоказане навчання за обраною професією (спеціальністю) та спеціалізацією. За інших рівних умов переважне право на зарахування до вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів мають осіб з інвалідністю та діти з малозабезпечених сімей, у яких:

- обидва батьки є осіб з інвалідністю;
- один з батьків — інвалід, а інший помер;
- одинок матір з числа осіб з інвалідністю;
- батько — інвалід, який виховує дитину без матері.

Під час навчання зазначеним категоріям громадян стипендія та пенсія (державна соціальна допомога осам з інвалідністю з дитинства і дітям-інвалідам) виплачуються в повному розмірі.

(Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», стаття 22).

Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1312 «Про заснування академічної стипендії Кабінету Міністрів України обдарованим студентам з числа інвалідів» передбачено заснування з 1 січня

2010 р. 100 академічних стипендій Кабінету Міністрів України обдарованим студентам вищих навчальних закладів

III—IV рівня акредитації з числа осіб з інвалідністю. Академічна стипендія виплачується обдарованим студентам вищих навчальних закладів III—IV рівня акредитації з числа осіб з інвалідністю, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр”, “спеціаліст” або “магістр”, у розмірі 850 гривень на місяць.

Студентам зазначеної категорії з числа осіб з інвалідністю I групи академічна стипендія збільшується на 50 відсотків.

Для довідок Управління освіти і науки Бердичівської міської ради (адреса: м. Бердичів, пл.Центральна 1., тел.(04143) 2-02-42, начальник - Адаменко Валентина Василівна)

Телефони «гарячої лінії» Міністерство освіти і науки України: (044) 481-32-15 та 096-444-30-86 та Державної інспекції навчальних закладів України: (044) 239-16-81

Куди слід звертатися для оформлення путівки на санаторнокурортне лікування для дитини-інваліда/ дорослого з інвалідністю?

Органи праці та соціального захисту населення забезпечують за рахунок коштів державного бюджету безплатними путівками до санаторно-курортних закладів:

- осіб з інвалідністю усіх категорій за рахунок коштів, передбачених Мінпраці;
- осіб, на яких поширюється чинність Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, та осіб, зазначених у статтях 6-1 — 6-4 Закону України “Про жертви нацистських переслідувань”, за рахунок коштів відповідної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам;

— ветеранів війни у санаторіях, що належать до сфери управління Мінпраці, та за рахунок коштів відповідної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам. Зазначені особи повинні за зареєстрованим місцем проживання перебувати на обліку в органах праці та соціального захисту населення для санаторно-курортного лікування.

Працюючі особи та особи, що не досягли встановленого законодавством пенсійного віку, забезпечуються путівками за місцем основної роботи або за місцем обліку в органах праці та соціального захисту населення на підставі довідки з місця роботи про те, що їм не видавалася безплатна путівка протягом попереднього року (для осіб, що забезпечуються путівками один раз на два роки, — протягом двох попередніх років).

Особи, що мають особливі заслуги перед Батьківщиною, а також члени їх сімей одержують путівки в поліклініці або за місцем останньої роботи.

Осіб, що проживають в інтернатних установах системи Мінпраці, осіб з інвалідністю, що навчаються на денному відділенні у навчальних закладах, путівками забезпечують органи праці та соціального захисту населення відповідно до цього Порядку.

Осіб, інвалідність яких пов'язана з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, забезпечує путівками Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, на підставі висновку МСЕК про необхідність лікування за прямими наслідками виробничої травми чи професійного захворювання.

Органи охорони здоров'я забезпечують путівками ветеранів війни на лікування у госпіталях, а також санаторнокурортними путівками — інвалідів, ветеранів війни із захворюванням на туберкульоз та дітей-інвалідів до досягнення 18-річного віку (згідно з медичними показаннями за наявності відповідних профільних санаторно-курортних бюджетних закладів).

Основні права осіб з інвалідністю при проведенні реабілітації

Відповідно до статті 31 Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» при здійсненні реабілітаційних заходів особи з інвалідністю мають право на:

- поважливе і гуманне ставлення з боку працівників реабілітаційних установ; вибір виду реабілітації і реабілітаційної установи;
- отримання інформації про свої права, обов'язки, умови та форми здійснення реабілітаційних заходів;
- відмову від реабілітаційних заходів;
- конфіденційність інформації особистого характеру, в тому числі стосовно особливостей і характеру ураження здоров'я;
- захист своїх прав і законних інтересів, у тому числі в судовому порядку.

Які організації займаються реабілітацією осіб з інвалідністю?

- Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів Житомирської міської ради, адреса: м. Житомир, вул. 1-го Травня 23, тел. (0412) 55-60-45.
- Центр реабілітації інвалідів РЦМПСРІ, адреса: м. Житомир, вул. Київська 74, тел. (0412) 22-12-39.
- Регіональний центр медичинської професійної та соціальної реабілітації інвалідів, адреса: м. Житомир, вул. Котовського 31, тел. (0412) 46-01-11, 46-02-22.
- ЖИТОМИРСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД "БЕРЕГИНЯ ПОЛІССЯ", адреса: м. Житомир, вул. Любарськ 13, кв. 8, тел. (098) 212-83-27
- Реабілітаційний центр облради Українського фонду реабілітації інвалідів, адреса: м. Житомир 262018, вул. Домбровського 38, тел. (0412) 24-14-12, 24-09-18, 20-81-59.
- Житомирське обласне громадське об'єднання інвалідів Чорнобиля «Віра», адреса: м. Житомир, майдан Рад 3/14, тел. (0412) 37-43-18, Факс: (0412) 37-35-80.

- Житомирська обласна громадська організація "Центр медико – соціальної реабілітації дітей – інвалідів «Поклик», адреса: м. Житомир, вул. 1-го Травня 23, тел. (0412) 22-05-33, 37-44-62.

- Комунальна установа «Обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів Житомирської обласної ради, адреса: м. Житомир, вул. Корабельна 10, тел. (0412) 48-31-40.

- Навчально-реабілітаційний центр для дітей з особливими потребами «Насіння Надії», адреса: м. Бердичів, вул. Європейська, 106 (04143) 3-11-89, моб. 0674507461, 0989938352.

Чи має право на водіння автомобілем людина з інвалідністю?

Право на водіння автомобіля встановлюється висновком МСЕК на підставі Переліку медичних показань на право одержання особами з інвалідністю автомобілів з ручним керуванням затвердженого наказом МОЗ України від 23.01.1995 року № 13, зареєстрований у Мінюсті 10.02.1995 року за №34/570. Особи з інвалідністю різних нозологій можуть бути допущені до водіння автомобіля зі звичайним керуванням, якщо пройдуть відповідну медичну комісію.

Для довідок ВРЕР ДАІ (МРЕВ) Бердичева (адрес: м. Бердичів, Новоіванівська 21, тел. (04143) 3-14-61, 3-18-13, начальник -)

Де і як особа з інвалідністю може пройти навчання та здати іспити на право водіння автомобілем (в т.ч. з ручним керуванням)?

Згідно з «Порядком забезпечення інвалідів автомобілями», затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 19.07.2006 р. № 999 із змінами та доповненнями (пост. КМУ № 387 від 17.04.2008 року) особи з інвалідністю забезпечуються автомобілями за місцем постійної прописки органами соціального захисту на підставі висновку обласної, центральної міської МСЕК, акту про наявність медичних показань на забезпечення автомобілем та відсутність протипоказань до керування автомобілем. Автомобілі та посвідчення на право керування автомобілем надаються, продаються особам з інвалідністю, діагноз яких входить до переліку медичних показань на отримання особам з інвалідністю автомобілів з ручним керуванням, затвердженого Міністерством охорони здоров'я України від 23.01.1995 р. № 13. Навчання керуванню автомобілем, включаючи безплатний проїзд до місця навчання і назад, харчування, надання квартири для іногородніх проводяться за рахунок коштів державного бюджету, або винуватців заподіяння каліцтва (п.7 «Порядку»).

Для довідок Філія «Житомирський державний обласний навчально-курсний комбінат» УДП «Укрінтеравтосервіс» (адреса: м. Бердичів, пров. Ширшова 4, тел. (04123)2-02-46).

Бердичівська автошкола ТСО України (адреса: м. Бердичів, вул. Піонтерівського 7, тел. (04143) 6-30-97).

Автошкола СТК ТСОУ (адреса: м. Бердичев, вул.Воровського 17, тел. (04143) 2-02-79)

Чи може особа з інвалідністю встановити гараж поблизу місця проживання?

Органи місцевого самоврядування забезпечують виділення земельних ділянок особам з інвалідністю із захворюваннями опорно-рухового апарату під будівництво гаражів для автомобілів з ручним керуванням поблизу місця їх проживання.

(Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», стаття 30).

З заявою потрібно звернутись до адміністрації за місцем проживання з поданням документів, що підтверджують захворювання опорно-рухового апарату та що автомобіль обладнано ручним керуванням.

Для довідок Управління житлово-комунального господарства Бердичівської міської ради (адреса: м.Бердичів, пл. Центральна 1, тел. (04143) 14-28-22, начальник – Повійчук Олег Миколайович)

Як пасажир з інвалідністю, що пересувається на візку може замовити спеціальний вагон для подорожжі по залізниці?

Замовити спеціалізований вагон можна звернувшись особисто до начальника чи чергового будь-якого вокзалу залізниці або написавши заяву на ім'я заступника начальника залізниці — начальника пасажирської служби, з викладенням особистих даних, бажаної дати та маршруту поїздки. До заяви необхідно додати ксерокопію посвідчення особи з інвалідністю.

Для довідок Телефони для замовлення спеціальних вагонів:

Львівська залізниця: (032)226-46-43

Південно-Західна залізниця: (044)465-46-87

Південна залізниця: (057)724-46-43

Донецька залізниця: (062)319-46-43

Одеська залізниця: (0472)27-46-43

Придніпровська залізниця: (0562)33-04-78

Якщо під час подорожі людина з інвалідністю потребує допомоги під час посадки/висадки на транспорті (залізниця, авіація, автомобільний транспорт, в т.ч. громадський — міський) до кого звертатись?

При необхідності людина з інвалідністю може звернутися до чергового по вокзалу, або до власника транспортного засобу.

Підприємства та організації, що здійснюють транспортне обслуговування населення, зобов'язані забезпечити спеціальне обладнання транспортних засобів, вокзалів, аеропортів та інших об'єктів, яке б дало змогу особам з інвалідністю безперешкодно користуватися їх послугами.

У тих випадках, коли діючі транспортні засоби не можуть бути пристосовані для використання особами з інвалідністю, органи місцевого самоврядування створюють інші можливості для їх пересування. При проектуванні і створенні нових засобів пересування, реконструкції і будівництві аеропортів, залізничних вокзалів і автовокзалів, морських і річкових портів обов'язково передбачається можливість їх використання людьми з інвалідністю.(Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», стаття 28).

Для супроводу людей з інвалідністю на вокзалах, в аеропортах, на автобусних станціях повинні працювати «служби супроводу». Якщо такі служби відсутні, то черговий по станції, вокзалу, аеропорту організовує супровід особи з інвалідністю силами працівників МВС, медичних працівників.

Які умови призначення пенсії по інвалідності?

Пенсія по інвалідності призначається в разі настання інвалідності, що спричинила повну або часткову втрату працездатності в наслідок загального захворювання, в тому числі каліцтва, не пов'язаного з роботою, інвалідністю з дитинства) за наявності страхового стажу. Пенсія по інвалідності призначається незалежно від того, коли настала інвалідність: у період роботи, до влаштування на роботу чи після припинення роботи.

Розмір пенсії по інвалідності

Пенсія по інвалідності залежно від групи інвалідності призначається в таких розмірах: особам з інвалідністю I групи — 100 відсотків пенсії за віком; особам з інвалідністю II групи – 90 відсотків пенсії за віком; особам з інвалідністю III групи – 50 відсотків пенсії за віком. Мінімальний розмір пенсії за віком за наявності вказаного страхового стажу у чоловіків та жінок встановлюється в розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом. З 1 2015 січня дана сума становить 949 грн., з 1 грудня 2015 – 1074 грн.

Пенсія по інвалідності призначається на весь строк встановлення інвалідності. Особам з інвалідністю, які досягли пенсійного віку пенсії по інвалідності призначаються довічно. Повторний огляд цих осіб з інвалідністю провадиться тільки за їх заявою. У разі зміни групи інвалідності пенсія в новому розмірі виплачується з дня зміни групи інвалідності.

Для довідок Контакт-центр Пенсійного фонду України телефон: 0 (800) 503-753, додаткові номери : (044)281-08-70, (044) 281-08-71

Пенсійне забезпечення

Відповідно до статті 1 Закону України «Про пенсійне забезпечення» громадяни України мають право на державне пенсійне забезпечення по інвалідності.

Відповідно до статті 8 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» громадяни України, які застраховані згідно із цим Законом та визнані особами з інвалідністю в установленому законодавством порядку і мають необхідний для призначення відповідного виду пенсії страховий стаж мають право на отримання пенсійних виплат.

Для довідок *Управління пенсійного фонду України в м. Бердичеві та Бердичівському районі (м. Бердичів, вул. Л.карастоянової 29, тел. (04143) 2-15-27)*

З усіх питань працює гаряча телефонна лінія Пенсійного фонду України за номером 0-800-503-753, гарячі телефонні лінії головного управління Пенсійного фонду України в Житомирській області 24-66-98, 24-07-15, гарячі телефонні лінії управління Пенсійного фонду України в м. Бердичеві та Бердичівському районі 2-10-69, 2-15-12.

Державна соціальна допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам

Відповідно до статті 1 Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям-інвалідам» право на державну соціальну допомогу мають інваліди з дитинства і діти-інваліди віком до 18 років.

Інвалідам з дитинства, які мають одночасно право на державну соціальну допомогу і пенсію, призначається державна соціальна допомога або пенсія за їх вибором.

Перелік медичних показань, що дають право на одержання державної соціальної допомоги на дітей-інвалідів віком до 18 років, визначається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України №889 від 26 липня 2001 р. (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ №279 від 13.04.2005) «Про порядок затвердження переліку медичних показань, що дають право на одержання державної соціальної допомоги на дітей-інвалідів віком до 18 років» встановлюється наступний порядок затвердження переліку медичних показань, що дають право на одержання державної соціальної допомоги на дітей-інвалідів віком до 18 років:

перелік медичних показань, що дають право на одержання державної соціальної допомоги на дітей-інвалідів віком до 18 років, затверджує Міністерство охорони здоров'я разом з Міністерством праці та соціальної політики і Міністерством фінансів.

Міністерство охорони здоров'я разом з Міністерством праці та соціальної політики і Міністерством фінансів видало спільний наказ №454/471/516 від 08.11.2001 «Про затвердження Переліку медичних показань, що дають право на одержання державної соціальної допомоги на дітей-інвалідів віком до 16 років».

Відповідно до статті 2 Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям-інвалідам» із змінами, внесеними згідно із Законом №2457-IV від 03.03.2005 державна соціальна допомога призначається у таких розмірах:

особам з інвалідністю з дитинства I групи - 100 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

особам з інвалідністю з дитинства II групи - 80 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

особам з інвалідністю з дитинства III групи - 60 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

на дітей-інвалідів віком до 18 років - 70 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Згідно із Законом України «Про внесення змін до статті 3 Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» від 04.07.2013 р. за № 410-VII, який набув чинності з 28.07.2013 року, підвищено розмір надбавки на догляд за дитиною – інвалідом підгрупи А з 50% до 100 % прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку

Дану підгрупу А встановлюють лікарсько-консультативні комісії лікувально - профілактичних закладів за місцем проживання дитини-інваліда на підставі оглядових справ дітей-інвалідів. В разі присвоєння підгрупи А оформляється новий медичний висновок, оригінал якого надсилається до управлінь праці та соціального захисту населення для проведення перерахунку розміру надбавки на догляд за дитиною-інвалідом підгрупи А.

Надбавка на догляд за дитиною-інвалідом призначається одному з непрацюючих батьків, усиновителів, опікуну, піклувальнику, які фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом. При цьому самотні матері (самотні батьки) надбавка на догляд за дитиною-інвалідом віком до 18 років призначається незалежно від факту роботи навчання та служби.

Перерахунок розміру надбавки на догляд проводиться управлінням по діючим особовим справам, без звернення громадян згідно медичних висновків, наданих лікарсько-консультативними комісіями.

Пільгове користування радіотрансляційною точкою

Відповідно до статті 35 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» **особам з інвалідністю** першої, другої груп по зору надається право безплатного користування радіотрансляційною точкою.

Забезпечення осіб з інвалідністю спеціальною літературою, звуковою продукцією

Відповідно до статті 35 Закону України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” держава здійснює підтримку засобів масової інформації, видавництв, підприємств та організацій, які випускають спеціальну літературу, звуковою продукцію для осіб з інвалідністю.

Позачергове і пільгове встановлення квартирних телефонів

Особи з інвалідністю забезпечуються засобами спілкування, що полегшують їх взаємодію між собою та з іншими категоріями населення. Порядок і умови такого забезпечення передбачаються місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування за участю громадських організацій інвалідів.

Особи з інвалідністю першої та другої груп мають право на позачергове і пільгове встановлення квартирних телефонів за рахунок коштів Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю. Порядок і умови встановлення телефонів особам з інвалідністю визначаються Кабінетом Міністрів України з урахуванням пропозицій всеукраїнських громадських організацій інвалідів. Особам з інвалідністю першої, другої груп і сім'ям, у складі яких є два або більше осіб з інвалідністю, оплата послуг електрозв'язку за місцеві телефонні розмови з квартирних телефонів за почасовим (похвилинним, посекундним) обліком їх тривалості встановлюється тільки за їх згодою.

Особам з інвалідністю першої, другої груп і сім'ям, у складі яких є два або більше осіб з інвалідністю, оплата послуг електрозв'язку за місцеві телефонні розмови з квартирних телефонів за почасовим (похвилинним, посекундним) обліком їх тривалості встановлюється тільки за їх згодою.

Для довідок Укртелеком (адреса: м. Бердичів, вул.Свердлова 28/1, тел. (04143) 4-01-03, 4-01-95) **Гаряча лінія** – 0-800-506-800, 044-246-68-00.

Чи мають право особи з інвалідністю на облаштування необхідних умов житла

На підставі Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» Особи з інвалідністю та сім'ї, в яких є діти-інваліди, мають переважне право на поліпшення житлових умов в порядку, передбаченому чинним законодавством.

Жилі приміщення, займані особами з інвалідністю або сім'ями, у складі яких вони є, під'їзди, сходові площадки будинків, в яких мешкають люди з інвалідністю, мають бути обладнані спеціальними засобами і пристосуваннями відповідно до індивідуальної програми реабілітації, а також телефонним зв'язком.

Обладнання зазначених жилих приміщень здійснюється органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями, у віданні яких знаходиться житловий фонд.

Обладнання індивідуальних жилих будинків, в яких проживають люди з інвалідністю, здійснюється підприємствами, установами і організаціями, з вини яких настала інвалідність, а в інших випадках - відповідними органами місцевого самоврядування. У разі невідповідності житла вимогам, визначеним висновком медико-соціальної експертизи, і неможливості його пристосування до потреб людини з інвалідністю, може провадитись заміна жилої площі.

Чи мають право особи з інвалідністю на вільний доступ і користування культурними закладами

Місцеві органи державної влади зобов'язані забезпечувати людям з інвалідністю необхідні умови для вільного доступу і користування культурно-видовищними закладами і спортивними спорудами, для занять фізкультурою і спортом, а також забезпечувати надання спеціального спортивного інвентаря.

Люди з інвалідністю користуються переліченими послугами безкоштовно або на пільгових умовах згідно з рішеннями органів місцевого самоврядування за участю громадських організацій інвалідів. (Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», стаття 34).

Чи мають право особи з інвалідністю на безкоштовне придбання ліків, соціально-побутове та медичне обслуговування

Особи з інвалідністю, які отримують пенсію, що не перевищує мінімального розміру пенсії, або державну соціальну допомогу, призначену замість пенсії, діти-інваліди мають право на безплатне придбання лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування.

Особи з інвалідністю першої і другої груп мають право при амбулаторному лікуванні на придбання лікарських засобів за рецептами лікарів з оплатою 50 відсотків їх вартості. (Стаття 38 чинного законодавства).

Послуги з соціально-побутового і медичного обслуговування, технічні та інші засоби (протезно-ортопедичні вироби, ортопедичне взуття, засоби пересування, у тому числі крісла-коляски з електроприводом, автомобілі, індивідуальні пристрої, протези очей, зубів, щелеп, окуляри, слухові і голосоутворювальні апарати, сурдотехнічні засоби, мобільні телефони та факси для письмового спілкування, ендопротези, сечо- та калоприймачі тощо) надаються особам з інвалідністю та дітям-інвалідам безплатно або на пільгових умовах за наявності відповідного медичного висновку.

На який термін видаються інвалідні візки?

Для користування може видаватися одна кімнатна на 4 роки і одна дорожня коляска на 3 роки одночасно. Може видаватись коляска з електроприводом на 8 років користування.

Для отримання направлення на протезування або засобів на пересування та реабілітації необхідно надати до управління праці та соціального захисту:

- заяву про забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації за формою, що затверджується Мінпраці (далі – заява);
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- паспорт або свідоцтво про народження (для осіб віком до 16 років);
- висновок МСЕК про встановлення інвалідності (для дітей-інвалідів – висновок ЛКК);
- індивідуальну програму реабілітації (для осіб з інвалідністю та дитини-інваліда);
- висновок ЛКК для забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації (для інших осіб);

- копію пенсійного посвідчення або посвідчення отримувача державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії;
- копію посвідчення, яке підтверджує статус особи, що має право на пільги відповідно до законодавства.

(Постанова Кабінету Міністрів України від 29.11.2006 №1652 «Про затвердження Порядку забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації і формування відповідного державного замовлення переліку таких засобів»).

Чи існують грошові компенсації інвалідам при самостійному придбанні засобу реабілітації або оплаті реабілітаційної послуги?

Відповідно до статті 27 Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» грошові компенсації особам з інвалідністю, на дітей-інвалідів при реалізації індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю виплачуються у випадках, коли передбачений індивідуальною програмою реабілітації осіб з інвалідністю і Державною типовою програмою реабілітації осіб з інвалідністю засіб або послуга реабілітації, які повинні бути надані особі з інвалідністю, дитині-інваліду безоплатно, не можуть бути надані чи якщо особа з інвалідністю (законний представник дитини-інваліда) придбала відповідний засіб або оплатив послугу за власний рахунок.

Зазначені грошові компенсації призначають і виплачують органи праці та соціального захисту населення з урахуванням дотримання особами з інвалідністю індивідуальної програми реабілітації інваліда.

Розміри грошових компенсацій особам з інвалідністю, на дітей-інвалідів визначаються відповідно до вартості технічних та інших засобів та/або послуг реабілітації, виробів медичного призначення, які повинні бути надані особі з інвалідністю, дитині-інваліду безоплатно або на пільгових умовах згідно з Державною типовою програмою реабілітації інвалідів.

Порядок виплати і розміри грошових компенсацій на послуги з реконструктивної хірургії та ендопротезування, технічні та інші засоби реабілітації, вироби медичного призначення, послуги з реабілітації, професійної освіти при реалізації індивідуальних програм реабілітації інвалідів визначаються Кабінетом Міністрів України.

Працевлаштування після здобуття освіти

Відповідно до статті 24 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» після закінчення навчального закладу особам з інвалідністю надається право вибору місця роботи з наявних варіантів або надається за їх бажанням право вільного працевлаштування.

При відмові у прийнятті на роботу, ненаданні роботи за спеціальністю особі з інвалідністю, направленому за розподілом після закінчення навчального закладу, або при недодержанні інших умов трудового договору і законодавства про працю адміністрація підприємства (об'єднання), установи і організації відшкодовує витрати на його проїзд до місця роботи і назад до місця постійного проживання, а також витрати на проїзд супровідника, якщо він є необхідним.

Працевлаштування

Відповідно до статті 17 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» з метою реалізації творчих і виробничих здібностей осіб з інвалідністю та з урахуванням індивідуальних програм реабілітації їм забезпечується право працювати на підприємствах, в установах, організаціях, а також займатися підприємницькою та іншою трудовою діяльністю, яка не заборонена законом.

Підприємства, установи і організації за рахунок коштів Фонду соціальної захищеності інвалідів або за рішенням місцевої ради за рахунок своїх коштів, у разі необхідності, створюють спеціальні робочі місця для працевлаштування осіб з

інвалідністю, здійснюючи для цього адаптацію основного і додаткового обладнання, технічного оснащення і пристосування тощо з урахуванням обмежених можливостей особи з інвалідністю.

Відмова в укладенні трудового договору або в просуванні по службі, звільнення за ініціативою адміністрації, переведення особи з інвалідністю на іншу роботу без його згоди з мотивів інвалідності не допускається, за винятком випадків, коли за висновком медико-соціальної експертизи стан його здоров'я перешкоджає виконанню професійних обов'язків, загрожує здоров'ю і безпеці праці інших осіб, або продовження трудової діяльності чи зміна її характеру та обсягу загрожує погіршенню здоров'я особи з інвалідністю.

Відповідно до статті 18 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» забезпечення прав осіб з інвалідністю на працевлаштування та оплачувану роботу, в тому числі з умовою про виконання роботи вдома, здійснюється шляхом їх безпосереднього звернення до підприємств, установ, організацій чи до державної служби зайнятості.

Підбір робочого місця здійснюється переважно на підприємстві, де настала інвалідність, з урахуванням побажань особи з інвалідністю, наявних у нього професійних навичок і знань, а також рекомендацій медико-соціальної експертизи.

Підприємства, установи, організації, фізичні особи, які використовують найману працю, зобов'язані виділяти та створювати робочі місця для працевлаштування осіб з інвалідністю, у тому числі спеціальні робочі місця, створювати для них умови праці з урахуванням індивідуальних програм реабілітації і забезпечувати інші соціально-економічні гарантії, передбачені чинним законодавством, надавати державній службі зайнятості інформацію, необхідну для організації працевлаштування осіб з інвалідністю, і звітувати Фонду соціального захисту інвалідів про зайнятість та працевлаштування осіб з інвалідністю у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Особи з інвалідністю, які не мають змоги працювати на підприємствах, в установах, організаціях, державна служба зайнятості сприяє у працевлаштуванні з умовою про виконання роботи вдома.

Особи з інвалідністю можуть залучатися до оплачуваних громадських робіт за їх згодою.

Відповідно до частини 5 пункту 1 статті 7 Закону України №803-ХІІ від 01.03.1991 р. «Про зайнятість населення» працевлаштування осіб з інвалідністю здійснюється відповідно до рекомендацій МСЕК, наявних у особи з інвалідністю кваліфікації і знань, з урахуванням його побажань.

Відповідно до підпункту «е» пункту 1 статті 5 Закону України №803-ХІІ від 01.03.1991 р. «Про зайнятість населення» держава забезпечує надання додаткових гарантій щодо працевлаштування осіб з інвалідністю, які не досягли пенсійного віку.

Відповідно до статті 26 Кодексу законів про працю України для осіб з інвалідністю випробування не встановлюється при прийнятті на роботу.

Реєстрація осіб з інвалідністю у Державній службі зайнятості

Відповідно до статті 2 Закону України №803-ХІІ від 01.03.1991 р. «Про зайнятість населення» з змінами внесеними Законом України №3483-IV від 23.02.2006 р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо реалізації інвалідами права на трудову зайнятість» безробітними визнаються особи з інвалідністю, які не досягли пенсійного віку, не працюють та зареєстровані як такі, що шукають роботу.

Статтею 18-1 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» передбачено, що особа з інвалідністю, яка не досягла пенсійного віку, не працює, але бажає працювати, має право бути зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітний.

Рішення про визнання особи з інвалідністю безробітним і взяття його на облік для працевлаштування приймається центром зайнятості за місцем проживання особи з інвалідністю на підставі поданих ним рекомендації МСЕК та інших передбачених законодавством документів.

Державна служба зайнятості здійснює пошук підходящої роботи відповідно до рекомендацій МСЕК, наявних у осіб інвалідністю кваліфікації та знань, з урахуванням його побажань.

Державна служба зайнятості може за рахунок Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю надавати дотацію роботодавцям на створення спеціальних робочих місць для осіб з інвалідністю, зареєстрованих у державній службі зайнятості, а також проводити професійну підготовку, підвищення кваліфікації і перепідготовку цієї категорії осіб з інвалідністю у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до пункту 2 статті 19 Закону України №803-ХІІ від 01.03.1991 р. «Про зайнятість населення» з змінами внесеними Законом України №3483-IV від 23.02.2006 р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо реалізації особами з інвалідністю права на трудову зайнятість» Державна служба зайнятості має право:

одержувати від підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності, адміністративні дані по наявності вакантних робочих місць, у тому числі призначених для працевлаштування осіб з інвалідністю;

направляти для працевлаштування на підприємства, в установи і організації всіх форм власності при наявності там вільних робочих місць (вакантних посад) громадян, які звертаються до служби зайнятості, відповідно до рівня їх освіти і професійної підготовки, а осіб з інвалідністю, крім того, - відповідно до рекомендацій МСЕК, наявних у них кваліфікації і знань та з урахуванням їх побажань.

Інформаційно-довідкову інтерактивну багатоканальну телефонну систему державної служби зайнятості за номером **0-800-50-50-60** (безкоштовно зі стаціонарних телефонів), Ви можете отримати професійні консультації з питань пошуку та підбору роботи, інформацію про соціальні послуги служби зайнятості, консультації із законодавчих питань.

Пільги щодо сплати державного мита

Відповідно до пункту 18 статті 4 Декрету Кабінету Міністрів України Про державне мито особи з інвалідністю I та II груп звільняються від сплати державного мита.

Пільги по сплаті податку з доходів

Відповідно до підпункту 6.1.2 пункту 6.1 статті 6 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» особи з інвалідністю I або II групи, у тому числі з дитинства мають право на податкову соціальну пільгу у розмірі, що дорівнює 150 відсоткам суми пільги, визначеної за правилами підпункту 6.1.1 пункту 6.1 статті 6 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб»

Відповідно до підпункту 6.1.1 пункту 6.1 статті 6 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» з урахуванням норм пункту 6.5 цієї статті платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отриманого з джерел на території України від одного працедавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги у розмірі, що дорівнює одній мінімальній заробітній платі (у розрахунку на місяць), встановленій законом на 1 січня звітного податкового року, - для будь-якого платника податку.

Відповідно до підпункту 6.5.1 пункту 6.5 статті 6 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» податкова соціальна пільга застосовується до доходу, нарахованого на користь платника податку протягом звітного податкового місяця як

заробітна плата (інші прирівняні до неї відповідно до законодавства виплати, компенсації та відшкодування), якщо його розмір не перевищує суми, яка дорівнює сумі місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженої на 1,4 та округленої до найближчих 10 гривень.

Для довідок Інформаційно-довідковий департамент державної подакової служби телефон: 0-800-501-007, (044) 454-16-13

Якщо права людини з інвалідністю порушені, куди можна звернутися?

Якщо права людини з інвалідністю порушені можна звернутися із заявою до органів Прокуратури або до суду. Особи з інвалідністю 1 та 2 груп звільняються від сплати судового збору та державного мита, крім підприємців-інвалідів, що звертаються до господарських судів. (Декрет КМУ «Про державне мито», стаття 4).

Загальні гарантії доступу до суду в Україні закріплені у Конституції. Відповідно до частини першої статті 55 *«права і свободи людини і громадянина захищаються судом»*. При цьому Конституція України базується на якнайширшому тлумаченні прав і свобод людини, гарантуючи у статті 22, що вони *«не є вичерпними»* і *«не можуть бути скасовані»*. Окрім цього частина друга статті 3 Конституції України наголошує, що *«права і свободи людини визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність»*. Співвідношення усіх цих положень дає підстави стверджувати, що Конституція України гарантує судовий захист невичерпного обсягу прав і свобод людини і громадянина. Зрештою частина четверта статті 55 Конституції гарантує кожному після використання всіх національних засобів правового захисту можливість *«звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна»*.

В Україні правосуддя здійснюється виключно судами. Судочинство здійснюється Конституційним Судом України та судами загальної юрисдикції. Громадяни можуть звертатися до Конституційного Суду лише з питань офіційного тлумачення Конституції та законів України *«з метою забезпечення реалізації чи захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина, а також прав юридичної особи»*. (Закон України «Про Конституційний суд України», стаття 42).

Цікаво Державна інспекція з питань захисту прав споживачів телефонна «гаряча лінія» (044) 528-92-05.

Що таке безоплатна правова допомога і як її отримати?

Право на безоплатну правову допомогу, порядок реалізації цього права, підстави та порядок надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги визначені Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

Безоплатна первинна правова допомога включає такі види правових послуг:

- 1) надання правової інформації;
- 2) надання консультацій і роз'яснень з правових питань;
- 3) складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру);

4) надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Право на безоплатну первинну правову допомогу мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України.

Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг:

1) захист;

2) здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;

3) складення документів процесуального характеру.

Право на всі види безоплатної вторинної правової допомоги мають:

1) особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми прожиткового мінімуму для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення;

2) люди з інвалідністю, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб;

3) ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань, - стосовно питань, пов'язаних з їх соціальним захистом;

4) особи, у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, а також особи, засуджені до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі;

5) особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту", - до моменту прийняття рішення про надання статусу біженця та у разі, якщо особа оскаржує рішення щодо статусу біженця;

6) діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, безпритульні діти, діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї.

Право на такі види безоплатної вторинної правової допомоги як а) здійснення представництва інтересів в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; б) складення документів процесуального характеру, мають:

1) особи, до яких застосовано адміністративне затримання;

2) особи, до яких застосовано адміністративний арешт;

3) особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, - протягом розгляду справи в суді;

4) особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку, - протягом розгляду справи в суді;

5) особи, реабілітовані відповідно до законодавства України, - стосовно питань, пов'язаних з реабілітацією.

Право на такі види безоплатної вторинної правової допомоги як а) захист; б) складення документів процесуального характеру мають:

1) особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими;

2) особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

На сьогоднішній день діють 25 Регіональних центрів знадання безоплатної вторинної правової допомоги, у підпорядкуванні яких знаходиться 100 місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Для довідок Бердичівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги (адреса: м. Бердичів, вул. Чорновола 9, тел. (04143) 4-14-42, 068-291-90-18, 093-255-66-04, директор – Красовський Дмитро Юрійович).

Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги (адреса: м. Житомир, майдан Соборний 1, тел. (0412) 42-23-12, директор – Гербеда Олександр Йосифович)

Бердичівський міськрайонний суд (м. Бердичів, вул. Житомирська 30-а, тел. (04143) 2-02-69, голова суду - Заїка Геннадій Михайлович)

Телефонна «гаряча лінія» правової допомоги працює цілодобово за номером: 0 (800) 213 103. Дзвінки зі стаціонарних телефонів у межах України - безкоштовні.

В мережі інтернет

(<http://legalspace.org/ua/>) створений сайт «Правовий простір» - це спеціалізований портал, що надає можливість на безоплатній основі отримати правову інформацію, консультацію юристів в режимі он-лайн. Портал працює цілодобово. Є можливість скачати мобільну версію цього додатку, мати завжди під рукою та скористуватись у зручний для вас час.

Чи існують пільги по сплаті судового збору особам з інвалідністю?

Відповідно до Закону України «Про судовий збір» від сплати судового збору (тобто збору, що справляється на всій території України за подання заяв, скарг до суду, а також за видачу судами документів і включається до складу судових витрат) звільняються, зокрема:

- позивачі - у справах про відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також смертю фізичної особи;
- особи, які страждають на психічні розлади, та їх представники - у справах щодо спорів, пов'язаних з розглядом питань стосовно захисту прав і законних інтересів особи під час надання психіатричної допомоги;
- особи з інвалідністю Великої Вітчизняної війни;
- особи з інвалідністю I та II груп, законні представники дітей-інвалідів і недієздатних осіб з інвалідністю.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору» від 22 травня 2015 року № 484-VIII, який набрав чинності з 1 вересня 2015 року, внесено зміни до Закону України «Про судовий збір». Згідно цих змін, Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю і його відділення (далі – Фонд) позбавлені пільги у вигляді звільнення від сплати судового збору.

Цікаво на сайті Google Play (<https://play.google.com/store/apps/details?id=sud.sudua>) є можливість скачати мобільний додаток *Судова влада України*, який надасть всі відповіді на питання стосовно судової системи. Програма «Судова система України» містить найменування, адреси, телефони, електронні адреси та сайти всіх судів України розміщених по областях та м. Києву та дозволяє відразу визначити місцезнаходження суду на мапі, маршрут, зателефонувати або надіслати електронного листа.

Які пільги мають люди з інвалідністю при зверненні до суду?

При зверненні до суду особа, яка звертається, повинна сплатити судовий збір. Судові витрати складаються з судового збору та витрат, пов'язаних з розглядом справи. Розмір судового збору, порядок його сплати і звільнення від сплати встановлюються законом.

До витрат, пов'язаних з розглядом судової справи, належать:

- 1) витрати на інформаційно-технічне забезпечення;
- 2) витрати на правову допомогу;
- 3) витрати сторін та їх представників, що пов'язані з явкою до суду;
- 4) витрати, пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів та проведенням судових експертиз;

5) витрати, пов'язані з проведенням огляду доказів за місцем їх знаходження та вчиненням інших дій, необхідних для розгляду справи. До витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи відносяться витрати, пов'язані з інформуванням учасників цивільного процесу про хід і результати розгляду справи, а також витрати, пов'язані з виготовленням та видачею копій судових рішень. Розмір та порядок оплати витрат на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи залежно від категорії справ встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Не підлягають оплаті при зверненні до суду і покладаються на сторони після розгляду справи судом витрати на інформаційно-технічне забезпечення у справах про:

- 1) поновлення на роботі;
- 2) стягнення заробітної плати, компенсацій працівникам, вихідної допомоги, відшкодування за затримку їх виплати;
- 3) відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи;
- 4) стягнення аліментів;
- 5) визнання батьківства або материнства.

Не підлягають оплаті витрати на інформаційно-технічне забезпечення у справах про:

- 1) обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи;
- 2) надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності;
- 3) надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку;
- 4) обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу;
- 5) відшкодування шкоди, завданої особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування, їх посадовою або службовою особою, а так само незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів дізнання, досудового слідства, прокуратури або суду;
- 6) оголошення фізичної особи померлою внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Не підлягають оплаті витрати на інформаційно-технічне забезпечення у справах, в яких, у випадках, встановлених законом, представництво інтересів громадянина або держави в суді здійснює прокурор

Не підлягають оплаті витрати на інформаційно-технічне забезпечення у справах про захист прав малолітніх чи неповнолітніх осіб у випадках, якщо представництво їх

інтересів у суді відповідно до закону або міжнародного договору, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України, здійснюють Міністерство юстиції України та/чи органи опіки та піклування або служби у справах дітей.

Витрати, пов'язані з оплатою правової допомоги адвоката або іншого фахівця в галузі права, несуть сторони, крім випадків надання безоплатної правової допомоги.

Граничний розмір компенсації витрат на правову допомогу встановлюється законом. Витрати фізичних осіб, пов'язані з оплатою правової допомоги при розгляді судом справ про оголошення померлою фізичної особи, яка пропала безвісти за обставин, що загрожували їй смертю або дають підстави вважати фізичну особу загиблою від певного нещасного випадку, або інших обставин внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, несуть юридичні особи, на території яких мав місце нещасний випадок внаслідок таких надзвичайних ситуацій.

Телефонна «гаряча лінія» утворена при Головному управлінні юстиції в Житомирській області працює цілодобово за номером: 0 (412) 37-79-93 та при Міністерстві Юстиції України (044) 271-17-86.